

Laptulajdonos:
 Úrv. VÁKÁR LAJOSNÉ
 Felelős szerkesztő
 S. S. Z. Z. G. H. VIKTOR
 Kiadóhivatal:
 Vákár könyv- és papírkorrek-
 tívó Cikk-szeredán, hová
 a hirdetések árai és előfizet-
 vései díjak előre küldendők.
 Gyors szám ára Lett 2.—

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Műfajdíjak:
 Egész évre Lett 180.—
 Félévre " 90.—
 Negyedévre " 45.—
 Külföldre egy évre " 440.—
 Hirdetési díjak a leg-
 olcsóbban számítatnak.
 Kéiratok nem adhatk vissza
 Nyilvántartási költségek
 díja soronkint Lett 25.—
 Megjelenik minden vasárnap

A gázháboru.

Falragasok jelen'ek meg az uccákon. A belügyminister bocsájtotta ki. Felhívja az ország közvéleményét a jövő gázháboru borzalmaira. Kéri a nemzet minden tagját, legyen segítségére a gázvédelem megszervezésében.

A nagyméretű plakátok szivhez szólóan esztelnek az elkövetkezendő háboru kilátásait. Nemosak a frontkatonaság lesz veszedelmebe, hanem a frontmögötti polgári lakosság is. Az anya, a gyermek, a hitves stb. Tebát, hogy biztosíthatassuk a lövészárkokba vonult ágyútol-
 telékek nyugodtságát és ébrentarthatassuk a meszárszékre hurcolt családfejjárónak ott kint az árokban családjáért való aggodása között is harcos hangulatát, meg kell szervezni az otthonmaradottak tökéletes biztonságát, a gázzal szemben. Hogy nyugodtan tudjon meg halni ott kint a másik. A hazáért. Hogy biztosan megmaradhasson hátul a másik hadiszerve-
 nek és nyugdíjasnak havi 70 lej nyugdíjjal. És hogy a gyermekét elvesztett édesanya se pusztuljon el hátul, hanem fogjuk itt halálos sebével és röhögjünk rajta, hogy minden támogatás nélkül miképpen vergődik az ugynevezett halás utókor gondoskodásában. Vigyázni kell, hogy megmaradjon az egész hinterland, hősök temetőjét rendezni, rokkantakat megcsufolni és ismeretlen hősi tabukat faragni.

Mondhatom egész kellemes hullaszaguk azok a szemet nyugtató nagy kékszínezett hirdetések. Érdemes olvasni. Ha tud az ember romanul, mert csak ezen a nyelven okuihat ki a polgár a jövő tennivalók felől. Csak úgy értheti meg, hogy elképzelhetetlen nagy veszedelem fenyegetik a jövő háborujában nemcsak a frontarcot, hanem a hadseregszállítót, a kávéházi háborus kéjelgőt és a gyűlöletből élő hazafit egyaránt.

Szervezzük csak meg jól a hátulsók nyugalmát. Utóvégre megérdemlik. Még a szemünk előtt van a mult háboru minden tanulsága. Láthatjuk, hogy érdemes volt minden áldozat,

miattuk. Az állami költségvetés értékeli, megbecsüli azt. Tizenöt éven keresztül a legocsmányabban hagyja elpusztulni a mult háboru minden nyomorultját.

Jól van, azért felkészülhetünk az újabb háborura. Elöl is, hátul is. Nagy tévedés azonban azt hinni, hogy a nemzet ellenállásának megszervezése úgy történik, amint azt itt csiknálják.

A gázzal, a kémianak és technikának minden vívmányával szemben egy nemzetet, egy országot csak a becsületes munka, az igazságos vezerszemlélem és a mindenfelé egyformán osztó egyenlőség jegyében lehet felkészíteni. A lelkek egyöntetű nyugalma és lelkesedése egy gázálar segítségével elbáritja a veszélyt. A jövő háborujához elsősorban az így kiegyensúlyozott polgári lelket és öntudatot kell kiképezni. Azt, amellyel itt tizenöt éven keresztül a kúnya sem törődött. Ha ez meg van, akkor lehet gázálarcot huzni erre a frontmögötti készítményre és nyugodtan bele lehet ültetni a gondosan elkészített buvóhelyre. Hogy ki ne pusztuljon a nemzet.

Addig azonban mit sem érnek az óvintézkedések. Nem az emelet felhuzásán kell kezdeni az építést. Az alapon ott, hogy hazájukat, megélhetésüket, családjukat féltő és azért mondjuk gázba menő, mindenre elszánt közvéleményt teremtünk.

Tessék csak lezárni ide és szétnézni. Nincs itt már mit félteni sem gáztól, sem adóvégrehajától. Készen vagyunk mi már gáz és háboru nélkül is.

Már nem félünk semmitől. Szörnyülködünk és megdöbbenünk legfeljebb azon, hogy még mindig nem volt elég. A világháboru több millió halottja és minden képzeletet felül muló szenvedése még nem elégítette ki a kultur-
 ember beteges hajlamát és üzleti étvágyát.

Látjuk, mi szenvedő tömegek nyitott szemmel nézzük a gyűlöletnek azt az ördögi játékát, amely ismét le akarja nyeletni velünk a nagy tőkének összes gázfeleslegét.

Az a generáció, amely már szagolt ebből a gázból, az jól tudja, hogy a tömeg, a nemzetek, halálos veszedelmekben a testvérszeretet minden ragaszkodásával becsülik egymást. Megbékülve, megbocsájtva tudnának egymás mellett élni, ha nem volna egy pár ember érdeke a gyűlölet alapján való szembeállítás.

Talán eljön majd az idő, amikor egységesen, minden plakát nélkül ki fog alakulni a gázháboru elleni védekezésnek egyetlen hatóság hangja a tömegléleken: gázba fojtani azokat a keveseket, akik nem engedik az igazság szellemében megbékülni a népeket.

Csik, Udvarhely és Háromszék nagy napja Sepsiszentgyörgyön, 1933 augusztus 27-én.

Mult számunkban részletesen foglalkoztunk asszal a nemes versennyel, amelyet a három székely vármegye fog kifejtani augusztus hó 27-én, este 8 órakor Sepsiszentgyörgyön, az E. G. E. által rendezett kiállítás keretében, a Székely Mikó kollégium udvarán felállított hatalmas, 20x20 m-es szabadtéri színpadon. Nem vitás, hogyha már versenyre hívtak, Csiknak ebből a versenyből is győztesnek kell kikerülnie. Adva van ennek minden lehetősége. Megvan ahos a székely ötleteesség, viselet, tánc, ének és népművelési készség, nem is említve kiváló rendezői és szervezői képességgel megáldott vezetőinket, akik semmi fáradságtól és áldozatkészségtől nem riadnak vissza, hogy a legszékelebb Csik vigye el a győzelem pálmáját.

A Csik részéről bemutatásra kerülő „Órági Székely Lakadalom"-ról van szó. Cikkszereda, Taplocsa, Madaras, Gyergyókiilyenfalva, Csikcomortán, Somlyó stb. községek fiataljainak színe-java lássan készül, hogy bemutatásra kerüljenek, viseletével méltóan vegye fel a harcot a többi székely megyékkel. Estéről-estére az úgy fontoságát megértő és méltányoló szereplők számai próbálnak a kösbirtokossági székéhs nagytermében. Avonban ez nem elég, hanem Csikot reprezentálva olyan tömeget kell felvonultatni az óri székely lakadalom keretében, mint násszépét, hogy az már magába véve is grandiózus méretével imponálóan hasson.

Felkérjük ennél fogva ismételtelen mindamokat, akiknek székely ruhájuk és szötes viseletük van, hozsák meg azt az áldozatot: párosan jelenjenek meg az estélyen, vegyenek részt a felvonulásban, hogy így

A „CSIKI LAPOK" TÁRCÁJA.

Benedek Elek emlékezete.

Írta: Albert István.

Augusztus 17-én mult négy éve, hogy Benedek Elek, a magyar gyermekek halhatatlan emlékü mesemondója meghalt. Mostani évfordulója ad aktualitást alábbi írásunknak.

A tavaszi kék ég mérhetetlen magasságából, ahol hőltizta felhők, mint lsten közvetlen követel végzik rendeltetés szerinti, végül áll örök szolgálatukat, — az eszmények magasságából idézem halhatatlan, nemes emlékedet „Elek nagyapó" — Benedek Elek!... Én, legszerényebb és legigénytelenebb tanítványod, aki csak azért vállalkoztam áldott emléked felidézésére, hogy ezzel is hódoljak nagy szellemednek és mert tudom azt, hogy erőt tudok meríteni abból a végtelen szeretetből és tiszteltetből, amellyel viseltetem Irántad... Széled szemöldé kékségében biztató mosolyt látok és tudom, megbocsátod nekem, ha szerény tehetőségem pislogó mécsével, nem kellő fényvel és Hozsád méltóan gyujtom meg boldog emlékezésed fátylóját.

Hogy is volt csak?... Ezzyszer volt, hol nem volt, az Operációs tengeren is tul, volt egyszer egy kicsiny ország... Magas börtetőin büszkén villant meg a felkelő nap aranyos sugára, amikor végig tekintett az áldott kis ország hegyes halmain, süldeió völgyein... Ahol ezültős kigyózással, fonyókozoronta termékeny völgy ölen, halban gazdag patakok mondóknak díszkret, halk meséket... Ahol véres verejtékkel kikényszerített áldásait aranykalásos mesét ringat a szubnó eszello... Ahol igénytelenek az emberek a nagy hegyek között, mert közel érik magukhoz az lsten... Ahol feketébb a kenyér, nagyobbak az indulatok, de a szeretet és sziveség korlátlan.. Ahol az uccákat fehér márvány kavicsossá, mert kincses birodalmából arra márvány is telik... Ahol terem a rózsaszínű márvány, virágsza a havasi gyopár és éjessakát nyugodalmas óráin Csaba királyfi seregének lópatál alatt fehérben porzik a tejut... Ahol hajdani hajdan lármafák gyultak föl a fehér lovat

áldozott e maroknyi ország maroknyi népe Hadarnak: Magyarok Istenének... Ahol ma is nótafák ajkán él a dal, a legmagyarabb dal a világon... Ahol annyi sok nagyunk bölcsője ringott... Ott... ott szép Székelyországban. Órági nemesi családból, a háromszék megyei Kisbacaon községben 1859 szeptember hó 30-án született Benedek Elek.

Szüleitől csak jót és nemeset tanult, amiről büszkén tess vallomást szülői sírfeliratában:

„Ami jót, nemeset könyveimben láttok

E két öreg ember szívéből eredt..."

De jóra és szépre tanította őt a történelme ennek a kis országnak, a havas Hargita, a széled hajléau Mítács, a székely Nemere, hegyek visszhangja, fű, fa, virág, vadgalamb, az Ot s rohanó hegyi patakok lüde, tiszta forrásának csörgedező zenéje... Kikisértik ezek nemcsak egész élete végéig, hanem valóságos kiegészítő részévé váltak alkotó lelkének...

Csoda-e, hogy már korán megteltek a lelke sokak gyönyörűséggel és iról készséggel?...

A budapesti tudományegyetem bölcsészeti fakultásán folytatott tanulmányainak befejezése után a Budapesti Hirlap munkatársa lesz és különböző álnevek alatt, mint Zsika, Székely Huszár, Góbé stb, humorcsükket ír, majd az Ország-Világ hetilap szerkesztéséit látja el és nagyon sok tanügyi és kritikai folyóirat szerkesztésében és alapításában vess részt.

A 80-as évek végén a nagyajtai kerületben képviselővé is megválasztják, azonban nemsokára visszavonul a politikától, hogy teljesen az irodalomnak szentelje egész életére magát. Egyre mára, termékeny egymán utánban jelennek meg könyvei: Székely Tündérország, Székely mesemondó, Világkép mesék, Magyar mese és mondavilág, Testamentum és hat levél stb., több mint 100 kötetben, amelyek közül gyermekmeséi és színdarabjai a színpadon ma is egyedüliek és még sokáig azok is maradnak. Rendes tagja a Kisfaludy és Petöfi társaságnak, mely 1926. márc. 9-iki ülésében a Jókai regény nagydíjjal tüntette ki, és sok más kulturegyesületnek. 1889-ben indítják meg Pósa Lajos-

sal az „Éa Ujságom" c. gyermeklapot, amellyel astán valószággal meghódították a magyar gyermekeket és ifjuságot. Sok százezer gyermek szenge lelkébe áldott kézzel oltogatta a hazaszeretet, becsület és jellemes élet értékes csirait és ezzel az örök szeretet és becsület áldott napjának hajnalpírját varázsolta a gyermeki lélek tiszta, fogékony egére... A szeretet örök forrásából folyó önzetlen munkásság sugározza be est a soha meg nem torpanó, egyszerű patriarchális gondolkodású székely öserőt... Minden emelkedett gondolat, nemes és szép benne volt irodalmi termékeiben épp úgy, mint harmonikus életében és szelid hangja reggeli harmonizálásban...

40 évi szakadatlan munkásság után Pestről haza vágyik, mert hívja az óri rug, a kisbacaoni székely kuria, az áldott székely föld és mert tudja azt, hogy egy árva nemzet kis gyermekeinek nagyobb szükségé van most órá, mint az anyaországának...

1919-ben, amikor a változott viszonyok miatt annyi sok hajótörött, elkeseredett ember menekül innen, a megpróbáltatások földjéről, ahol a kétségbeesés forgószéle ölel körül mindent, — akkor érái meg, hogy most „Itthon" van a helye és végleg hazajön és kisbacaoni kurlájából oltogítja az erdélyi magyar gyermekek árva lelkébe az örök szépet és jót, új gyermeklapja a „Cimbora" útján és nemesíti kertjében híres neves gyümölcsösét... Szakadatlan munkában majdnem egyedül állítja össze hétről-hétre új lapját és semmi fáradságot és anyagi áldozatot nem kiméli, hogy kis barátjával a szellemi kapcsolatot fenntartsa és az meg ne szakadjon... Közben meg arra is ráér, hogy az erdélyi f-ülődő irodalomban vezető és irányító legyen... Székely lórból kis társaságot alakít a az óri mester „gyermekei"-vel hirdeti az áldott magyar szót és örredésre buzdítja azokat, akikben vezetői készséget vagy iról hajlamot fedezett fel.

Egysszer astán egy döbbenetes erejű hír járta be a világot és a tavaszi verőfény elröppent kis unokái kacagó gyermeki szívéből... Fehér aszromban hasonló érsékeny lelkük hófehér hársnyára fekete pettyeket lehejt a gyászír: meghalt Elek nagyapó...

színt, hangulatot vive a csiki megmozdulásba, annak sikerét biztosítják.

Értük meg és méltányoljuk Dr. Hirsch Hugóné idegő, időt rabló fáradozásait és slessünk nemes intenciói megvalósításában segítségére, hisz egészen nem az ő, hanem ami ügyünkéről és annak diadalra juttatásáról van szó.

Tudjuk, hogy nehéz viszonyok vannak és emiatt áldozatot követel, hogyha a kiállításon és ezen az előadásán megjelennek sáskely lakóink, de azt is tudjuk, hogy van még minden kösségünkben néhány olyan jóérzésű, intelligensebb, jobbmodú ember, aki enélkül is megsemmilte volna a kiállítást. Aokat kérjük tehát, hogy székyé viseletben jelenjenek meg és emeljék a lakadalom nászfelvonulásának pompáját. Induljanak el tehát a székyé köberes szekerek daloló ifjuságunkkal és ezzel az ól, de kényelmes és takarékos utasál módszerrel résztveve, senki se maradjon el onnan, ahol számít rájuk szülőfalujuk és az egész Csikvármegye.

Az elbocsátott Munkáspénztári tisztviselők figyelmébe.

Köztudomásu, hogy a megszüntetett Kertület Munkásbiztosító Pénztárakból igen sok tisztviselőt nem inkadráltak, akik emiatt július hó 1-ével állásukat veszítették. Ezek közül sajnos a legtöbb magyar kisebbségi tisztviselő, akiknek érdekében a Magyar Párt felkérésére Dr. Willer József országgyűlési képviselő tárgyalat a Munkásbiztosító Pénztárak központi vezető ségével, amely azonban a legcélszerűbb hajlandóságot sem mutatta a nyugdíj és végkielégítés nélkül uccára tett tisztviselők visszavételére. Az illetékes miniszternél való közbenjárás is hiába való volt, mert a Munkásbiztosító Pénztárak központja su'orom testület és intézkedéseibe a miniszter nem szólhat bele.

Dr. Willer arról értesít a Magyar Párt után a könyörtelenül és tömegesen elbocsátott tisztviselőket, hogy elbocsátásuk ellen egyetlen ut a contencios per, mely a kir. tábla székhelyén adandó be 30 nap alatt az elbocsátást közöl irat kézbesítésétől számítva.

BEL- ÉS KÜLFÖLD.

Háboru készül a Csendes Océánon. A Csendes Océán birtoka ma a legközelebbi háborus fékely. Japán terjeszkedése közelebből kirobantja a leszámolást, amelyre egyformán készül Amerika, Anglia és Franciaország. A japán sajtó nagy idegességgel ír arról, hogy Amerika Kinával titkos egyezményre lépett. Már eddig is nagymennyiségű lőszer, fegyvert, repülőt, két cirkálót és két tengeralattjárót engedtek át Kinának.

Miklós román herceg rajrepülésre készül Maltába. A repülésen a román légi flotta 30 hidroplánja vesz részt.

A bukarest-prágai express vonatot, amely aug. 23-án indult ki Bukarestből, Câmpina és Predeal között kiakarták fosztani. A vonat tetején elhelyezkedő fegyveres rablóbandát a vonat közönsége elfogta.

Augusztusi csillaghullás idején, 1929 aug. 17-én nem is egy, hanem két csillag szaladt le az égboltról egyszerre: Elek nagyapó és hűségös hitveze, aki „megállapodás”-ból követte jószágos hitvesét a halálsba...

Gyönyörű volt az élete és gyönyörű volt az elmúlása is. Ugy halt meg, mint ahogy nagyzelemek kijár: munkaközben, nagy fájdalom nélkül, mint egy Philemon a templom előtt, mint Proházerka a szőszéken, mint hűségös katona végvári posztján... Csak letette élete hűségös korbáliját: tollát, amelyet annyi tisztességgel és becsülettel forgatott...

Halála híre mélyen megrendített mindenkit, mert, ámbár 70 éves korban következett be, még sem számított arra senki, még szűkebb környezet sem. A magyar gyermekek nevető skján egy időre elhalt a mosoly... Siratták jó Nagyapójukat, aki az Ur Jézus tanítása szerint olyan nagyon tudta szeretni a gyermekeket és kis lelkük galamszárnyán szállt fel az Urhoz bensőséges imájuk Elek Nagyapóért...

S mi pedig, az élet nagy gyermekel, akik kis gyermekünk után leszünk jobbakká, őszintébbekké és tisztábbakká, amikor elhibázott lépéseink szomorú emlékével egy parányi fehér bőrcső mellett boldogságot könyörgünk gyermekünk leucokott szempillájára, a soha el nem muló háló örök érássával emlékezzünk Rád Mesterünk, aki alázatos bölcs emberi számításból a sönge gyermekek bíráisleikének formáását vállaltad...

Bűstkn és hívalkodás nélkül hirdetni tehát előre elkészített síremléked saját szerzeményű felírata a kisbecsült temetőben:

„Jésus tanítványa voltam,
Gyermekekhez lehajoltam...
A szívembes felemeltem,
Szeretetre így neveltem...”

K néma sirhat az erdélyi magyarság egyik erő forrása és további életfakasztó bílató ígérő egy szebb és jobb jövő sálogáért... Aldó imádság és bíálás emlékenés kísér nemess emlékeidet, míg magyarok élnék e földön, mely most már e serral le drágább lett nekünk — és míg magyar betű és írás olvasóra talál a világon...

Erős támadások a román kormány ellen a transfermoratorium miatt. Mult számunkban megirtuk, hogy a román kormány beszűntette a külföldi adósságainak külföldi pénzértékben való fizetését. Miután a különböző külföldi beviteli korlátozások miatt Románia nem tudott kifelé szállítani, így nem tudta megszerezni azon devizákat sem, amelyekkel esedékes fizetéseit eszközölhetne volna. Nagyon helyesen cselekedett tehát a kormány, amikor beszűntette a fizetéseket kifelé. Emiatt természetesen az országot nagy támadások érték ugy a külföldi sajtó részéről, mint különösen a belpolitikai fronton. A pártérdek megmozdult az egész vonalon és igyekeztek a transfer kérdéneke kormánybuktató súlyt adni. Hiszen ez így van nálunk. It' első a pártoknak kormányra törekvése és csak azután az ország érdeke. Pedig alig lehet vitás, hogy a kormány nagyon helyesen, sajnos későn állott talpára a külföldi hitelezőkkel szemben.

Az első erdélyi református misszionariust ünnepélyes keretek között küld'e ki az erdélyi református püspök. Babos Sándor fiatal lelkész munkaterelete Mandzsuria lesz. A keleti missziós lelkészek igen nehéz feladatot teljesítenek, amit mi felmérni is alig tudunk. Különösen Mandzsuria az a terület, ahol az állandó háboruskodások és kommunista propaganda között a misszionariusnak emberfeletti küzdelmet kell folytatnia.

Mussolini, Magyarország és Ausztria közötti kapcsolat létesítésével akarja megteremtteni a középcurcrai gazdasági egyensúlyt.

Herriot reviziós nyilatkozata Herriot volt francia miniszterelnök Szófiában a bolgár revizio kérdésében kötelező nyilatkozatot tett.

Az Aradon megtartott diákkongresszus három napon keresztül foglalkozott az ifjuság problémáival. Jóleső, józan hangok is utat törtek. A kisebbségi kérdésben megállapította az előadó, hogy az uralkodó és kisebbségi népek együttműködése szükséges. A román népet nem vezetni semmi gyűlölet. Nem szabad megakadályozni a magyarságot abban, hogy kulturáját terjessze s' b. Szóval meglepően elfogadható békés hangon tárgyalt az ország jövője. Talán remény is lehet, hogy ilyen generációnak az életbekerülésével még sem fognak annyit gyötörni, mint ma a vének.

A román buza ára az utóbbi héten nagy arányu esést szenvedett. A kormány guberná-érikésítő bizottsága megkezdte azonnal a gabona vásárlását, hogy megállítsa a buza árának további zuhanását.

KÜLÖNFÉLÉK.

A becsületos munka jutalma. A legmóltóbb keretek között, Szent István napján, az ól magyarok e rég megszentelt és legnagyobb ünnepén érte a kitüntetés egy szeryen, szorgalmas, keményen küzderő tudó és becsülettel munkálkodó, fiatal székyé tesztvérléket. — A Budapesti Közlöny augusztus 20-iki száma első helyén hozza a legfelsőbb helyről érkezett kitüntetést — Magyarország Főméltóságú Kormányzója vit-z nagybírányi Horthy Miklós, dr. Kállay Miklós m. kir. földmívelésügyi miniszter előterjesztésére, Dr. Filó János v. egyetemli tanárregéd, ökl. gazda, a jog-és állam udományok doktorának, a magyar mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett kiváló érdemeinek elismeréséül a magyar királyi gazdasági tanácsosi címet adományozta. Minden kitüntetésnek sulya és jelentősége van, de ennek a kitüntetésnek különösebb sulyball értékét az adja meg, hogy Dr. Filó János testvérünk egész fiatalon, igen sokoldalú magas képzettséget szerzett és ezt a tudását a gyakorlati életben gyümölcöztette és pedig azon a munka mezőn, amely a mindennapi kenyeret adja. Jelentősége pedig munkásságának az a felbecsülhetetlen szociális és reális érték, hogy a föld istenadta termő erejének jobb kibarcnálását istenadta tudásával előmozdítja. Hogy az a tény a mai sulyos gazdasági helyzetben a köz javára mit jelent, azt mindnyájan tudjuk. Isten áldása legyen további munkásságán és annak sikerén.

— Az augusztusi nyugdíjfizetés Az augusztusi nyugdíjak fizetésére a csikvármegyei pénzügyigazgatóság folyó ávi augusztus hó 26-án 660 ezer lej hitelt kapott. — Ezen összeg elosztására ugy intézkedett a pénzügyigazgatóság, hogy folyó ávi augusztus 31-én fizeti Csikszerecs, Taplecsa és Z-ögöd nyugdíjait; valamint a gergyói edóhivatal uján Gergyószentmiklós és Tölgyos nyugdíjait. A megye többi nyugdíjasak a következő hitel folyósítása után fizetik, amelynek ideje még ismeretlen.

— Üslet-áthelyezés. Bedő József csikszerecsal szabómester műhelyét, a városba szerezésétségéből áthelyezte a Principele Carol-ucca 28. sz. alatti sajtó lakásába.

— Sepsiszentgyörgyön az Erdélyi Múzeum Egyesület vándorgyűlése keretében Dr. Pál Gábor országgyűlési képviselő részéről megtartani szándékolt előadás, halasztatlan elfoglaltsága miatt elmarad.

— Uj tanáró a Petru Rares gimnáziumnal. A kösoktatásügyi miniszter Nagy Berleká ceracall leányliceumi fraacia szakos tanárónt, sz 1933—34 iskolai tanévre a csikszerecsal Petru-Rares állami gimnáziumhoz delegálta.

— A csikszerecsal róm. kath. főgimnáziumban az I. osztályba lépők felvételi vizsgája 1933 évi szeptember hó 1—4-ig lesz.

— Egy kedvezményes vonatjegy története. A vasut nyári kedvezményel között nem hiszem tisztán látna valaki. Hová és kinék milyen kedvezmény jár, csak a jó Isten tud elmagozni. Vasuti pénztárként, kalauzonként változnak a feifogások. A budapesti román konzulátustól le az utóbbi bakterházi séfíg a legbizonytalanabb bízi szokások az irányadóék. Emiatt a külföldi nyaralók is rengeteg panaszt vihettek magukkal. A legtöbb elkecserecsve átkosta el azt a pillanatot, amikor a kedvezmény igénybevevésére határozta el magát. A fók közül övz. Müller Andrásn éseset írjuk ide. Kolozsvárról jött Csikszerecsba egy 486 lejtes jeggyel. Amikor innen vissza akart utazni a csikszerecsal pénztár szabályszerűen helyhelyezte a jegyet és a bukarésti vasutigazgatóság 5604—1933 sz. rendelete értelmében a jegyhez csatolt egy 250 lej értékű féljegyet. Ezzel az utas neki vágott a cálnak. A jegy jó volt az első kal-uznak. Madéfalván új személyzetet kapott a vonat. Itt egy okosabb kalauz került, akinek már nem volt irányadó a bukarésti intézti és alapján kiadott jegy. Az utas egészen Marosvásrá helylyg eridta. Végül megbüntette 400 lejig és megfizettetett 237 lej jegy különbözetet. Szóval a kolozsvári kedvezményes jegy éppen 1373 lejbe került. Természetesen Müllern megfizette, mert a kalauz gorombáskodásáról másként nem szabadulhatott. Az esetet később bejelentették a jegyet kiállító csikszerecsal pénztárnak, ahol a legnagyobb felháborodással ígérték meg, hogy a durva és a körtelenségét nem ismerő kalauz ellen az eljárást megindítják. A vasut további kárára és hírének veszályára volna, ha Müllerné a C. F. R. felháborodásával és ígéréssel maradna.

— Az iparosság tiltakozó nagygyűlésre készül Gergyószentmiklóson. A kisiparosság számára erodulvíg felt a pohár. Most már mindon kertelés nélkül világgá kiáltja, hogy az éhnapoztatáshoz juttat családjával együtt. Becsületos munkával nem tudja előteremteti a mindennapi kenyerét sem. Munkás karjait tehetetlenségre fáhozhatta az adó és az a szék gazdaságpolitikai látókör, amely Erdélynek fejlett kisipari életét a reggeli fölözó alára szűlesztette. Az egykor virágzó erdélyi kisipari intézményeivel együtt haladok ki és meg fogja ölni végérvényesen az a kegyetlen nemtörődömség, amelynek fogalma sincs a kisiparnak nemzetsfennartató, polgári foglalatot terjesztő nagy elhivatottságáról. — Erdély kisiparossága évről-évről feltárta azt a veszedelmet, amely felő sodródik a kormányok hozzá nem értő, megnyomorító intézkedések között Soha meg nem hallgattak senkit, figyelembe nem vettek egy erdélyi hangot sem. Folyt napjainkig a kisiparosság tarszerű agyontunkozása, lerongyosítása, adókkal és minden elképzelhetetlen terhekkel való kivégzése. Most már nincs tovább. Szabó Bini iparos-képviselő kezdeményezésére még egyszer megpróbálja felhőrdőlni az erdélyi részek kisiparosságára. Szeptember hó 17-re Gergyószentmiklósa nagygyűlést hív össze, amelyen utóljára megpróbálja tiltakozó szavát hallatni és véleményét eda kiáltani, sz adókról, az új társadalom biztosításáról, a munkakerakról, a könyvvezetéséről, a konverzióról, a kösintézmények ipari műhelyeinek kontarkodásáról, áru kontingentálásáról, közmunkákról és mindazon ésnélküli nyomorgatásról, amelyekbe beleveszett egész kisiparos társadalmunk.

— A mérleglitelesítés. Megáll az ember esze, a nyuzásnak attól az ötleten változatoságától, amivel mindenkítől püszit akarunk kivenni Irge'om, belátás és könyörület nélkül. Csak püszit. Nem is lehet tudni, honnan, miből teremtik elő ebben a megnyomorított világban a tehervise'ók mindazokat az összegeket, amelyeket a fantaszia legszinesesebb kitalálásával kirónak. Egy jegyzék került a kezünkbe. Egyik szépvízi korcsmárosat meglátogatta a mérleglitelesítő hivatal. Mehlitelesítette egy már híves 1 drb 1 decia, 1 drb 2 decia és 1 drb féldices üvegét. Felszámitott érte és avogtázott 232 lej. Ugy látzik es a hivatalos tarljája. Erthetetlen már hitelenen vásárolt üvegét, miért kell újra hiteleníteni. Az üveg irtartalmát nem változtatja. Ki lehet számitani, hogy a mérleglitelesítő intézmény nem is fizet rá az üzletre, ha egy párzor bejárja Csikmegye összes korcsmált. Engedelmet kérünk es már végül is lelkelesség. Ilyen tempóban még sem szabad nyomorog es a kétségbeesés szélén áll ennek a vármegyének minden lelke.

— Meghívó. Kerti mulatság a csikszerecsal fűrdőn. A C-iki Turista Egyesület ezotárcor nyári kerti mulatságát szeptember 10-én, vasárnap délután a csikszerecsal fűrdőn rendezel meg. Less tombola és egyéb szórakoztató játék, finom b'ffé és cigányzene mellett tárc Mindenkit, aki a csiki turisztika fontosságát és eddigi munkáját elismeri és kedveli, szeretettel vár a rendezéség. Kedvesötilen idő esetén egy héttel később lesz.

— Brallában augusztus 25-én bigyult az International szálloda, amely teljesen ledgett.

zák. Csipésükkel a lovat izgatják, mire a ló elragad, elkap és összetörheti magát, gazdáját, szerszámját szekerét stb. Alóbagócs tehát a mezőgazdaságnál felhasználható lovakban okozhat tetemes kárt és veszteséget.

A marhabögöly petéiből lesznek a marhák bőre alatt található, ujjnyi nagyságú és vastagságú álcák, az imélyek. A marhabögöly petéivel fertőzött állatok hátán, tavaszszal sok-sok kupszerű kiemelkedés jelenik meg. A bőr felhólyagosodik, felpufosodik és május végén e puposkák teteje kijukad és belőlük kubuggyan a marhabögöly álcája az imely. Az álcák élőködésükkel az állatot lesoványítják, az okozott bőralatti kötőszövet hevenygyulladásával az állatot kinezik, gyötrik. A levágott állatok hústértekét lényegesen csökkentik és a bőr átlukasztásával, átfurásával a bőrt értéktelenné teszik. A bögölyök csipésükkel a szarvasmarhákat bogárrázásra készítik. A marhák bogárrázásával járó szerencsétlenségekről, baleseteikről itt nem beszélünk.

Védekezés: Állatainkat a meleg déli órák alatt lehetőleg munkára ne használjuk, ne legeltesük és ne tartassuk a forró napfényben. Déli órákban juttassuk őket hűvös, árnyékos, ha lehetséges sötét helyre.

Igen fontos azonban, hogy állatainkat gyakran tisztogassuk, kitorolván orrnyílásait is. Vakaróval és kefével naponta többször kifeljük át őket alaposan, hogy így a szőrökről az oda rakott petéket eltávolítván, azok ne kerülhessenek az állatok belsejébe. Ezzel az eljárással megóvjuk lovakat a rozstéregtől, szarvasmarháinkat pedig az imélytől.
Baka János.

A diák-bál rendezése felhívja azon oszkaeredai főiskolai hallgatók figyelmét, akik a bál jövedelméből segítyt akarnak kapni, hogy kérésüket szeptember hó 3-g Keresztos János és Tarsay Sándor egy. hallgatókhoz beadni sziveskedjenek.

Directiunea școlai primară urbane de stat Miercurea-Ciuc.

No. 264—1933.

Anunț.

1. Cursurile școlai primare de stat încep în ziua de 15 Septembrie 1933.
2. Inscriverile se fac în intervalul 1—10 Septembrie 1933 între orele 8—12 și 15—17 cu excepția sârbătorilor și Duminicilor cuprind în acest interval.
3. Cursurile școlai de ucenici se vor deschide la o dată ce se va anunța ulterior. Inscriverile se primesc odată cu cele ale școlai primare de stat.
4. Pentru inscrierile în cl. I. se cere vârsta de 7 ani impliniți la 1 Septembrie 1933, dovedită cu extras de pe actul de naștere.
5. Reprezențanții legali cari doresc a înscrie copii lor în alte institute decât școala primară de stat din localitate, vor depune la cancelaria școlai primare de stat, cuvenitele declarațiuni după același norme ca și în trecut.
6. Elevii formând vechiul contingent al școlai primare de stat rămân înscriși din oficiu și pentru anul școlar 1933—1934.

Director,
Vas. Chele.

A csikszeredai állami elemi iskola Igazgatósága.

Sz. 264—1933.

Értesítés.

1. A csikszeredai állami elemi iskola tanítását éve 1933 szeptember 15-én kezdődik.
2. Beiratkozások ideje 1933 szeptember 1—10, ünnepnapok kivételével naponként d. e. 8—12 ig és délután 3—5 óráig.
3. A tanonciskola megnyitási ideje később állapítottatik meg. Beiratkozások az áll. elemi iskola beiratásával egyidőben eszközöltetnek.
4. Az elemi iskola I. osztályába azon tanulók irhatók be, akik 7-ik évüket 1933 szept. 1-én betöltötték és azt anyakönyvi kivonattal igazolják.
5. Akik gyermekeiket nem az áll. elemi iskolába, hanem más intézetbe akarják beírni, azok kötelesek az áll. elemi iskola igazgatóságánál nyilatkozatot adni, mint a múltban.
6. Azon tanulók, akik eddig is az áll. elemi iskolába jártak, azok 1933/34 évre hivatalból beiratottnak tekintendők.

Vas. Chele
Igazgató.

Siremléket, hadiemléket

és mindennemű kőipari tárgyat, hazai és külföldi márványból, trachitból és különböző kővekből,

MALOMKÖVEKET

kemény terméskőből, eredeti terv szerint, szakaszerű kivitelben, a legolcsóbban készít:—

Fancsali Bálint, kőfaragómester

Székelyudvarhely,
— a vasúti állomás mellett. —

ALAPITVA 1929.

Nagyváradai Zsidó Fiuinternátus ujjonnan átalakítva.

Oradea, Strada Delavrancea (Ritok Zs.-u.) 17.

Igazgató: Szilágyi Adolf liceumi tanár.

Felvessz kereskedelmi iskolába, liceumba és gimnáziumba járó növendékeket. Arai nem magasabbak a privát háznál kért díjál. A növendékek szaktanárok által nyernek előkészítést. Komoly érdeklődőknek prospektust küld. 4-5

Községi előjáróság Tomesti—Csikszenttamás.
No. 874—1933.

Hirdetmény.

A csikszenttamási községi előjáróság folyó év augusztus hó 31-én nyilvános árverésen bérbeadja 6 esztendőre, cca 8000 hold vadászterületét.

Kikiáltási ár évi 1500 lei.

Árverési feltételek megtekinthetők a községházánál a hivatalos órák alatt.

Tomesti—Szenttamás 1933 augusztus 7.

Községi előjáróság.

Tanító Urak!

Mindenütt Öröm

abc-ét

fognak bevezetni, ahol a gyors és örömteli munkát szeretik!

Ujra engedélyezve a legolcsóbb és legjobb magyar abc.

Tanítóknak árengedménnyel szállítja:

Márk István könyvkereskedése
Gheorgheni, jud. Ciuc és a Tanítók Önszolgálat Hivatala Cluj, Str. I. Maniu 5.,
valamint minden könyvkereskedő. 1-4

HÖLGYEK FIGYELMÉBE!

Szeptember 11-ével nyílik meg Csikszeredában a

„Lotte“ angol és francia NŐI DIVAT-SZALON

Bratianu-uca 40. szám
Özvegy Fejér Sándoré-féle ház. 1-

A tusnádi vám-malom

Hatszegi és Tarsai (volt csatószegei malom)

Tusnádi Ujfaluban, az országot melle építve, szeptember hó 1-én teljes üzemmel megindul.

Legelőnyösebben vállal vám-örlést, gabonát vásárol, becserél, stb. stb.

Sz. 458—1933.

Hirdetmény.

Alattírt község előjárósága közhírré teszi, hogy a váhai Domes Akos tulajdonát képező és 25000 lei államadótartozásba l-foglalt egy darab Máv. gyártmányu 2112 számú 1300 mm. szélességű csépiószekrény és egy drb magán járó gőz lokomotív 1933 szeptember hó 2-án délelőtt 11 órakor Szentimre község házában nyilvános szóbeli árverésen el fog adni azonnali készpénz fizetés mellett.

Árverési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Sántimbru, 1933 augusztus 8.

Előjáróság.

MODELL KALAPOK

tíz naponként új formák olcsó árban, megtekinthetők

VENCZEL TANÁRNÉNÁL

Ugyanott készülnek mindennemű női kalapok előrendű anyag hozzáadásával. Kalapok átalakítása a legrövidebb idő alatt.

Csikszereda, I. C. Bratianu (Gimnázium)-uca 112. sz., a Bórház közelében.

Állami osztálysorsjáték.

Utolsó húzás: V. osztály, kezdődik aug. hó 30-án és tart október hó 6-ig.

Számon mindenkinek sorajgyét, legkésőbb augusztus hó 22-ig kiváltani és hátralékait rendezni, mert ellenkező esetben nyereményre nem tarthat igényt.

Ezen osztálynál húzzák ki: szerencsés esetben

10 milliót,
vagy 8 milliót,
vagy 7 milliót,
vagy 6 milliót,

1 prémium 5 millió, 1 drb nyeremény 5 millió, 1 drb nyeremény 3 millió, 1 drb 2 millió, 1 drb 1 millió, 1 drb fél millió, sok nagyobb és kisebb nyeremény.

Ezen húzásnál 30200 darabot húznak ki összesen 194 180 000 lej értékben.

Sok szerencsét kívánok!

O ztályosorsjáték csiki intésősége:

Smilovits Márton, Miercurea-Ciuc.

Feladási hirdetmény.

Valea-Stramba (Gyergyótekerőpatak) Legelőtárulat igazgatósága közhírré teszi, hogy a Barlangos nevű erdőrészből a legelőtársulati tagok jutalékából 2500 m² kereskedelmi célra alkalmas fát 1933 év szeptember 4-én d. u. 3 órakor a közbirtokosság irodahelyiségében írt írásbeli árverésen el fog adni.

Kiváltási ár u. é. ként 50 lei.

Az eladási feltételek a legelőtársulati igazgatóságánál megtekinthetők.

Valea-Stramba, 1933 augusztus 22-én.

Antal József, György Ferenc,
elnök. jegyző.

„GENERALA“

ROMÁN ÁLTALANOS BIZTOSÍTÓ R. T. BUKURESTI

Alapított 1897 évben.

Teljesen befizetett alaptőke 50.000.000 Lei.

Saját fedezeti tartaléka 400.000.000 Lei.

A következő biztosítási ágazatokkal foglalkozik:

Tűz-, Jég-, Baleset-, Szavatosság-, Betörésslopás-, Autó-, Casco-, Úveg- és szállítmányosági biztosítások.

Minden fajta életbiztosítás,

beleértve az orvosi vizsgálat nélkül és hávisorsolásos népbiztosításokat is

Csikvármegyei főügyőségünk vezetője:

LŐRINCZ JÓZSEF CSIKSZEREDA,

volt takarékpénztári igazgató.

Háló, ebédlő és iroda berendezések

a leggyorsabbtól a legfinomabb kivittelig

melyen lecsállított árkakkal beszeresethetők:

Nagy G. József asztalosnál, Zsögöd.

Megfelelő biztosíték mellett részletfizetésre is.